

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Załączniki do lekcji: Co kryje się w parkach narodowych? – język polski jako drugi/odziedziczony

Załącznik 1

przyrodnicze turystyczny miejscach ekologicznej przyrody

PARKI NARODOWE są jedną z form ochrony ¹..... Na terenie parków możliwe jest zwiedzanie, lecz ruch ²..... może się tu odbywać tylko w ³..... przeznaczonych dla turystów. Parki narodowe pełnią ważną rolę w edukacji ⁴..... społeczeństwa. Znajdują się tu centra dydaktyczne oraz muzea ⁵.....

Klucz: 1. Przyrody, 2. Turystyczny, 3. Miejscach, 4. Ekologicznej, 5. przyrodnicze

Link do filmiku **Parki narodowe w Polsce:**

<https://www.youtube.com/watch?v=4wHE7h58P0M>

Załącznik 2

Pytania do filmu:

1. Czego nie wolno robić w parku narodowym?
2. Co wolno robić w parku?
3. Gdzie znajdują się wydmy?
  - a) nad morzem b) w górach c) nad jeziorem
4. Jaki kolor mają skały w Ojcowskim Parku Narodowym?
  - a) szary b) czarny c) biały
5. Jakie zwierzę mieszka w Białowieskim Parku Narodowym?
  - a) żubr b) nietoperz c) bóbr
6. Ile parków narodowych jest w Polsce?
  - a) 23 b) 13 c) 30

*The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe
This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.*

Załącznik 3

Blog podróżniczy NA SZLAKU. Znajdują się tu opisy polskich parków narodowych, które autor bloga odwiedził. Przeczytaj uważnie tekst, a następnie wykonaj zadania A, B, C i D.

A. Pieniński Park Narodowy

Pieniński Park Narodowy został utworzony w 1932 roku i jest najstarszym parkiem narodowym w Polsce. Znajduje się na terenie województwa małopolskiego. Występuje tu około 167 gatunków roślin górskich oraz różne gatunki dzikich zwierząt, np.: sarna, jeleni, ryś, dzik. Warto odwiedzić punkty widokowe na najwyższym szczycie Pienin, czyli Trzy Korony, zaplanować spływ Dunajcem oraz zwiedzić zamek w Czorsztynie i w Niedzicy.

B. Ojcowski Park Narodowy

Ojcowski Park Narodowy jest najmniejszym takim parkiem w Polsce. W Ojcowie znajduje się Muzeum Regionalne, w którym można poznać historię parku. Symbolem parku jest nietoperz, a cechą charakterystyczną dla terenów tego parku są skały wapienne (skały w białym kolorze). Na tym terenie znajduje się dużo jaskiń, np. bardzo znana Jaskinia Nietoperzowa. Można znaleźć tu wiele atrakcji turystycznych np. Maczugę Herkulesa, zamki w Ojcowie, Pieskowej Skale i Bobolicach lub ruiny zamków np. w Rabsztynie.

C. Karkonoski Park Narodowy

Karkonoski Park Narodowy to park, który powstał w 1959 roku. Oferuje wiele pieszych szlaków turystycznych, a także szlaki narciarskie i ścieżki rowerowe. W tym parku narodowym dominuje krajobraz górski. Najwyższym szczytem jest Śnieżka. Na szczyt można się wspiąć lub wjechać wyciągiem i podziwiać widoki po stronie Polski oraz po stronie Czech. Warto odwiedzić również Karkonoskie Centrum Edukacji Ekologicznej oraz Muzeum Przyrodnicze Karkonoskiego Parku Narodowego. Rośnie tu wiele gatunków drzew, np. dęby i buki.

D. Słowiński Park Narodowy

Słowiński Park Narodowy leży w północnej części Polski. Utworzony został w 1967 roku. Na terenie parku znajduje się dużo jezior i łąk, ale największą atrakcją łąna przyrody są tu ruchome wydmy (pod wpływem wiatru wydmy wędrują na wschód z prędkością kilku metrów na rok). Rosną tu takie drzewa jak brzoza lub olsza czarna. Ten park jest jednym z dwóch narodowych parków nadmorskich w Polsce.

*The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe
This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.*

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

E. Białowieski Park Narodowy

Jest to jeden z pierwszych parków narodowych w Polsce i Europie. Leży w północo-wschodniej części Polski oraz w zachodniej części Białorusi. Częścią Białowieskiego Parku Narodowego jest Puszcza Białowieska, czyli naturalny las, który powstał bez udziału człowieka jednak człowiek ingeruje w biosystem puszczy i wycina drzewa. Lipa była drzewem często wycinanym jako surowiec dobry dla rzeźbiarzy i stolarzy, te które zostały są najwyższymi lipami w Polsce i prawdopodobnie w Europie, liczą około 32 metrów wysokości. Najczęściej spotykanymi tu drzewami są świerki i sosny. To tutaj mieszka **żubr** – największy ssak w Europie, zwierzę pod ochroną.

F. Woliński Park Narodowy

Jest pierwszym w Polsce parkiem nadmorskim, na terenie którego znajduje się fragment wybrzeża Morza Bałtyckiego. Park obejmuje ochroną część największej polskiej wyspy Wolin. Atrakcją turystyczną wyspy jest *Festiwal Słowian i Wikingów*, który odbywa się raz w roku w sierpniu. W parku rośnie dużo gatunków drzew, ale najczęściej występuje sosna, żyją tu również gatunki zwierząt rzadkich, np. foka szara i takie, które można spotkać w wielu miejscach w Polsce: dziki królik, sarna, jeleń, jeż. Symbolem parku jest orzeł.

Na podstawie: https://pl.wikipedia.org/wiki/Parki_narodowe_w_Polsce

A. Proszę popatrzeć na mapę Polski z parkami narodowymi i zaznaczyć te, o których Adam pisze na swoim blogu.

*The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe
This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.*

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

B. Który to park? Wpisz odpowiednio litery (A, B, C, D, E, F)

	Który to park?
1. Można tu jeździć na nartach.	_____
2. W sierpniu można wziąć udział w festiwalu.	_____
3. Jest parkiem nadmorskim.	__D__, _____
4. Znajdują się tu wydmy.	_____
5. To pierwszy park narodowy w Polsce.	_____
6. Znajduje się w górach.	_____, _____
7. Znajduje się na granicy dwóch państw.	_____
8. Można zwiedzić tutaj zamki lub jaskinie.	_____, _____
9. Można tu spotkać sarnę i jelenia.	_____, _____
10. Mieszka tu największy europejski ssak.	_____

*The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe
This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.*

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

C. W którym parku już byłeś/byłaś? Co Cię tam zainteresowało? Który park narodowy chciałabyś/ chciałbyś zwiedzić? Dlaczego?

D. Jakie nazwy zwierząt i drzew pojawiły się w tekście?
Jakie to zwierzę?

			
1) o__ł	2) j__	3) k__k	4) _sz__a
			
5) __e d ____ż	6) _u__	7) j____	8) _____rz
			
9) _y_	10) _a__a	11) _o__	12) ___k

*The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe
This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.*

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

E. Połącz nazwę drzewa z odpowiednim liściem.

lipa

olsza

dąb

sosna

brzoza

świerk

buk

*The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe
This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.*

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Załącznik 4

Przeczytaj plakat akcji **PRZYJDŹ, POSADŹ DRZEWO!**, a następnie odpowiedz na pytania:

0. Kiedy i gdzie odbyła się ta akcja?

Akcja odbyła się 14 listopada 2015 r.

1. Jaka wtedy w Polsce jest pora roku, jaka jest pogoda?
2. Co mogli robić uczestnicy akcji?
3. Ile drzew uczestnicy akcji mogli posadzić w parku?
4. Ile drzew organizatorzy mogli dać uczestnikom?
5. Jaki był warunek otrzymania drzewka?
6. Czy chciałabyś/chciałbyś wziąć udział w takiej akcji? Dlaczego tak/nie?

Uwaga!

posadź < sadzić (imp.) posadzić (perf.)
+ B
posadzić drzewo w ogrodzie

Czy podobne akcje organizowane są/były w innym kraju, w którym mieszkałaś/mieszkałeś? Jeśli tak, to opowiedz o nich koleżankom i kolegom.

*The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe
This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.*

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Projekt

1. Chcecie, aby wokół waszej szkoły było więcej zieleni – drzew, krzewów, kwiatów. W grupie wymyślcie tytuł akcji, zaprojektujcie plakat informacyjny podobny do plakatu z poprzedniego ćwiczenia.
2. Narysujcie mapę terenu wokół waszej szkoły i zaplanujcie, gdzie można posadzić nowe drzewa lub krzewy i kwiaty. Narysujcie te rośliny, pokolorujcie i podpiszcie je.

Czy bambus to drzewo? Co można zrobić z bambusa? Czym pożywieniem jest bambus? Przeczytaj fragment książki *Śmięciogród*. Czego dowiedziałas / dowiedziałeś się o bambusie? Opowiedz o tym.

Wiedziałam / wiedziałem, że...	Nie wiedziałam / Nie wiedziałem, że...

12. Linki do niektórych materiałów

Link do filmiku **Parki narodowe w Polsce**

<https://www.youtube.com/watch?v=4wHE7h58P0M>

Link do mapy Polski z zaznaczonymi parkami narodowymi

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5a/ParkinarodowePL.png>

Link do plakatu akcji **Przyjdź! Posadź drzewo!**

<https://www.wroclaw.pl/go/wydarzenia/rozrywka/13617-sadzenie-drzew-w-parku-tysiaclecia>

Fragmenty książek *Śmięciogród* i *Którędy do Yellowstone* w formacie .pdf.

*The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe
This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.*

